

Ontdek de drijfveren van je student en zet hem in de juiste leerstand

Hoe motiveert u een student tijdens zijn stage of leerbaan?

Bespreek eerst samen de verwachtingen. En ontdek waardoor de student in de 'leerstand' komt en wat zijn drijfveren zijn.

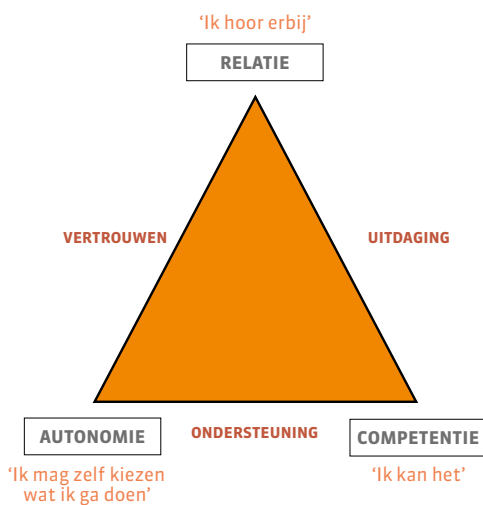
Soorten motivatie

We onderscheiden twee soorten motivatie:

- intrinsieke motivatie: de student komt uit zichzelf in beweging vanuit drijfveren, behoeftes of ambitie
- extrinsieke motivatie: de student komt door externe prikkels in beweging zoals geld, beloning, een diploma of een verplichting

Basisbehoeften

Iedere mens en dus ook iedere student heeft drie basisbehoeften als het gaat om motivatie.

Bron: Ryan, R. M. & Deci, E. L. (2000). *Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being*. *American Psychologist*, 55, 68-78.

Geef de juiste opdrachten

Voert de student te eenvoudige opdrachten uit? Dan wordt hij niet gestimuleerd en gaat hij zich vervelen. Daarentegen zorgen te moeilijke opdrachten dat zijn zelfvertrouwen daalt. Door de juiste opdrachten te geven, die aansluiten op de ontwikkelfase, motiveert u de student. Maak een inschatting bij welke opdrachten de student hulp nodig heeft en welke hij zelfstandig kan uitvoeren. Op de achterkant van de tipkaart leest u meer over de fases van ontwikkeling en het bijbehorende gedrag.

Relatie

Er moet een klik tussen u en de student zijn om goed samen te werken. Relatie gaat voor prestatie.

Competentie

Daag de student uit en zorg dat de opdrachten aansluiten op zijn kennis en vaardigheden. Geef de student het gevoel dat hij het kan. Lukt het nog niet zelfstandig? Geef hem dan vertrouwen dat hij het – met uw hulp – kan leren.

Autonomie

Geef de student de gelegenheid om zelf (autonome) keuzes te maken. Door samen uit te stippelen wat er geleerd gaat worden en hoe je dat samen aanpakt, leert uw student verantwoordelijkheid te dragen voor zijn eigen ontwikkeling.

Als aan deze basisbehoeften wordt voldaan is er werkplezier, groeit de motivatie, inzet en zin om te leren. Daag uw student dus uit, geef hem waar nodig ondersteuning en geef hem uw vertrouwen.

Tip:

Lijkt uw student ongemotiveerd? Kijk eens kritisch of daadwerkelijk aan alle basisbehoeften wordt voldaan.

Ontdek de ontwikkelfase

Weet u wat de student kan en wat hij nog moet leren? En wanneer de student hulp nodig heeft en welke opdrachten hij zelfstandig kan uitvoeren? Deze signalen zeggen iets over de fase van de ontwikkeling van de student.

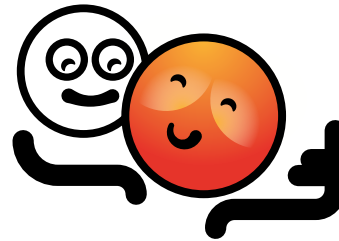
Gaapzone

De student beheerst de vaardigheden volledig, de werkzaamheden zijn te eenvoudig. De student gaat zich vervelen en verliest zijn zelfvertrouwen, motivatie en inzet.

Zone van actuele ontwikkeling

De student kan de werkzaamheden zelfstandig uitvoeren en kan nog bijleren, zonder direct hulp nodig te hebben. Dit zorgt voor succes-ervaringen, toename van zelfvertrouwen, motivatie en inzet.

Zone van naaste ontwikkeling

De student kan de werkzaamheden net niet zonder hulp uitvoeren. Door de werkzaamheden samen te verrichten kan de student de taak wel volbrengen. U geeft mee dat hij mag leren en dat hij het kan. Dit maakt dat hij weer nieuwe uitdagingen aangaat; zijn zelfontplooiing wordt gestimuleerd.

Gevarenzone

De student kan ondanks de hulp van anderen de werkzaamheden niet uitvoeren. Dit geeft de student het gevoel dat hij het niet waar kan maken. Het gevolg is dat de student zijn zelfvertrouwen, motivatie en inzet verliest. Als de opdracht toch door wordt gezet, kan de student hier blijvende last van ervaren.

Bron: Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Willen en kunnen

Willen en kunnen leren is een combinatie van de wil (will) om te leren en de vaardigheden (skill) om het geleerde uit te voeren. Soms kan het voorkomen dat de student een of beiden mist. Stem de manier van begeleiden af op de motivatie en vaardigheden van de student, om hem verder te helpen.

Veel skill, veel will

Een student die de vaardigheden bezit om een bepaalde taak uit te voeren en gemotiveerd is, wil leren. Door deze student verantwoordelijkheid te geven en kansen te bieden wordt dit versterkt.

Veel skill, weinig will

Beschikt de student wel over de vaardigheden, maar ontbreekt de motivatie of het zelfvertrouwen? Stel de student op zijn gemak en geef hem vertrouwen.

Weinig skill, veel will

Ontbreken de vaardigheden, maar is de student wel gemotiveerd? Geef dan extra instructies aan de student.

Weinig skill, weinig will

Ontbreken de vaardigheden en is de student niet gemotiveerd? Ga dan met de student in gesprek en neem contact op met de school.

HOOG

SKILL	<p>Veel skill, weinig will</p> <p>Vertrouwen geven en student op gemak stellen</p>	<p>Veel skill, veel will</p> <p>Verantwoordelijkheid geven en kansen bieden</p>	
	<p>Weinig skill, weinig will</p> <p>Gesprek aangaan met ouders en school</p>	<p>Weinig skill, veel will</p> <p>Extra instructie geven</p>	
LAAG	WILL		HOOG

Bron: Serrat, O. (2009). *Coaching and Mentoring*. Washington, DC: Asian Development Bank.

Tip:

Kijk goed naar wat een student al kan en zorg voor voldoende uitdaging.